

Ilm. 10-11

Enkeli ja kirjakäärö, temppeli ja kaksi todistajaa

Kuudennessa luvussa alkanut sinettien murtaminen keskeytyi kuudennen sinetin jälkeen luvun 7 rohkaisevaa taivasnäkyyn – sinettien ahdistuksen yltyessä äärimmilleen, Johannekselle näytettiin se suoja ja varjelus joka Jumalan omille kuuluu tässä ajassa, koettelemusten keskellä (7:1-8), sekä riemu ja rauha, joka perille päässeille luvataan (7:9-17). Vasta tämän jälkeen Karitsa murtaa seitsemännen sinetin, josta ei kuitenkaan seuraa maailman loppumista niin kuin odottaa olisi voinut, vaan uusi seitsensarja – seitsemän pasuunaa. Kuusi ensimmäistä merkkitorvea kuvaavat sinettien tapaan yhä yltyvää ahdistusta, ja niiden päätteeksi (9:20-21) kuulijalle selvenee mikä tällaisten vitsausten päämäärä on: kääntää ihmiset pois epäjumalanpalvonnasta etsimään apua ainoalta todelliselta Jumalalta.

Niin kuin sinettien kanssa jo kävi, myös kuudennen pasuunan jälkeen ei siirrytä suoraan seitsemänteen, vaan seuraa uusi näky, joka jollain tapaa täydentää edellistä. Sinettien murtamisen yhteydessä Johannekselle opetettiin siitä, kuinka ankarienkin koettelemusten keskellä Jumala pitää huolen omistaan. Pasuunojen yhteydessä näkökulma on seurakunnan todistuksessa, sanan julistamisessa maailmalle, joka ei tätä sanomaa tahdo kuulla. Kuudes pasuuna on päättynyt melko lohduttomaan kuvaukseen: kaiken ravistelun jälkeenkään ihmiset eivät kääntyneet pois epäjumalien palvonnasta. Nyt Johannekselle annetaan kolme näkyä, jotka lohduttavat ja rohkaisevat kristillistä seurakuntaa julistamaan evankeliumia jopa kovakorvaisen ja epäuskoisen maailman keskellä.

Enkeli ja kirjakäärö (10. luku)

1. Ja minä näin erään toisen, väkevän enkelin tulevan alas taivaasta; hänen verbonaan oli pilvi, ja taivaankaari oli hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, ja hänen jalkansa niinkuin tulipatsaat, 2. ja hänellä oli kädessään avattu kirjanen. Ja hän laski oikean jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle 3. ja huusi suurella äänellä, niinkuin leijona ärjyy; ja kun hän huusi, antoivat ne seitsemän ukkosenjylinää ääntensä puhua. 4. Ja kun ne seitsemän ukkosenjylinää olivat puhuneet, yritin minä kirjoittaa, mutta minä kuulin äänen taivaasta sanovan: "Pane sinetin taakse, mitä ne seitsemän ukkosenjylinää puhuivat, äläkä sitä kirjoita."

Jakso alkaa Ilmestyskirjalle tyypilliseen tapaan: ”ja minä näin” – tällä tapaa kuulijalle ilmaistaan, että uusi näky alkaa. Nyt Johannes saa nähdä ”erään toisen, väkevän enkelin” tulevan alas taivaasta. Kenestä on kyse?

Jo 7:2 yhteydessä voitiin havaita, että *enkeli* ei Ilmestyskirjassa, kuten ei Raamatussa yleensä, välttämättä tarkoita tiettyä luotujen henkien joukkoa, niitä Gabrielin ja Mikaelin kaltaisia hyviä henkiolentoja, jotka palvelevat Jumalaa. Enkeli, *angelos*, on perusmerkitykseltään ’sanansaattaja’. Seurakunnan paimenia kutsutaan joskus enkeleiksi, Vanhassa testamentissa sekä Malakiaa että Haggaita nimitetään enkeleiksi, ja myös Jumalaa itseään kutsutaan ”enkeliksi” (vrt. 2. Moos. 3).

Kymmenennen luvun ”toinen, väkevä enkeli” voidaan hyvällä syyllä ymmärtää itse Kristukseksi. Onhan ilmestyskirjan tarkoitus nimenomaan olla ”Jeesuksen Kristuksen ilmestys”, ja tässä on taas yksi kohta, jossa hän ”ilmestyy”.

Siihen, että enkeli olisi Jeesus itse, viittaavat ainakin seuraavat seikat. Ensinnäkin, enkeliä kuvataan tavoilla, jotka tuovat mieleen Jumalan itsensä. ”*Hänen verhonaan oli pilvi*” palauttaa mieliin Vanhan testamentin Jumalan kirkkauden, joka aina verhoutui pilveen, esim. 2. Moos. 24:15-16 (Pilvi peittää Siinainvuoren kun Herran kirkkaus laskeutuu sinne); 1. Kun 8:10 (Pilvi verhosi Salomon rakentaman temppelin sen vihkiäisissä kun Herran kirkkaus asettui sinne), Hes. 10:3 (Pilvi täyttää temppelin kun Herran kirkkaus lähtee liikkeelle). Läpi Vanhan testamentin nämä kaksi liittyvät kiinteästi yhteen: Herran kirkkaus (hepr. *shekinah*) ja sitä verhoava pilvi. Kun nyt sanotaan, että taivaasta alas laskeutuvan enkelin ”verhona oli pilvi”, Vanhan testamentin tunteva kuulija osaa heti yhdistää tämän kuvauksen niihin lukuisiin VT:n kuvauksiin Herran *kirkkaudesta* joka verhoutui pilveen. Myös muut kuvaamistavat viittaavat siihen, että kyseessä olisi Kristus. Enkelillä on sateenkaari päänsä päällä, ja sekä Hes. 1:28 että Ilm. 4:2 liittävät taivaankaaren juuri Jumalan valtaistuimeen. Auringonkaltaiset kasvot ja tulipitsaan kaltaiset jalat puolestaan viittaavat takaisin ilmestyskirjan alkuun, jossa ylösnoussutta Herraa kuvataan hyvin samankaltaisilla sanoilla (1:15–16).

Toisekseen, *avattu kirjanen* hahmon kädessä saattaa hyvinkin olla se sama kirjakäärö, jonka sinettien murtamiseen vain teurastettu karitsa (luku 5) oli arvollinen.

Kolmanneksena, j. 5-6 tapa vanna on suoraan otettu 5. Moos. 32:40–41 (”Minä nostan käteni taivasta kohti ja sanon: Niin totta kuin minä elän iankaikkisesti, kun minä teroitän miekkani salaman, kun minun käteni ryhtyy tuomiota pitämään, niin minä kostan vastustajilleni ja maksan vihamiehilleni.”) jossa *Jumala itse* vannoo tämänkaltaisessa asennossa ja tämänkaltaisilla sanoilla.

”Ja hän laski oikean jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle” – viittaa toki jo visuaalisena, nähtynä asianakin tämän enkelin valtavaan kokoon. Edellä kuvattujen ratsumiesten ja heinäsiirkkojen pelottavien hahmojen yli nousee tämä valtavankokoinen, väkevä enkeli. Samalla ”meri ja maa” merkitsee yleensä ”koko maailmaa”, luomakunnan täyttä hallintavaltaa. Ps.95:5-6 ”Hänen on meri, sillä hän on sen tehnyt, ja kuiva maa, jonka hänen kätensä ovat valmistaneet. Tulkaa, kumartukaamme ja polvistukaamme, polvillemme langetkaamme Herran, meidän Luojamme, eteen.” Lisäksi yhdistelmä ”meri ja maa” voidaan ymmärtää Vanhan testamentin symboliikkaa vasten: Kristus on sekä pakanakansojen (meri) että israelilaisten (maa) hallitsija. Myöhemmin, luvussa 13, kuulija kohtaa kaksi petoa – ensimmäinen nousee merestä, toinen maasta. Tätä ennakoiden kuva Jeesuksesta, jonka jalkojen alla sekä maa että meri ovat, on myöhemmin suureksi lohdutukseksi.

”Seitsemän ukkosenjylinää” ja heidän viestinsä on erikoinen näky. Miksi ne yleensä mainitaan, jos lukijan ei sallita tietää niiden sanomaa? Ehkä päämääränä on muistuttaa, että tämänkin ilmestyksen jälkeen yhä pätee se, minkä Jumala jo Mooseksen kautta sanoi: 5. Moos 29:29 ”Se, mikä on salassa, se on Herran, meidän Jumalamme; mutta mikä on ilmoitettu, se on meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti, että me pitäisimme kaikki tämän lain sanat.” Mieleen muistuvat myös Paavalin sanat 2. Kor. 12:14, jossa hän kertoo eräästä miehestä eli itsestään, joka ”temmattiin paratiisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua”.

5. Ja enkeli, jonka minä näin seisovan meren päällä ja maan päällä, kobotti oikean kätensä taivasta kohti 6. ja vannoi hänen kauttansa, joka elää aina ja iankaikkisesti, hänen, joka on luonut taivaan ja mitä siinä on, ja maan ja mitä

siinä on, ja meren ja mitä siinä on, ettei enää ole oleva aikaa, 7. vaan että niinä päivinä, jolloin seitsemännen enkelin ääni kuuluu hänen puhaltessaan pasunaan, Jumalan salaisuus käy täytäntöön sen hyvän sanoman mukaan, jonka hän on ilmoittanut palvelijoilleen profetoille.

Johanneksen näkemä hahmo vannoo – kuten edellä jo todettiin – samalla tapaa kuin Herra itse vannoi 5. Moos. 32:40–41. Havaittavissa on myös selvä viittaus Dan. 12:7, jossa pellavavaatteinen mies seisoo vesien päällä ja vannoo taivaan Jumalan kautta, että kuluu ”aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa”, että nämä kaikki tapahtuvat. Tästä poiketen, Johanneksen näkemä hahmo toteaa, että nyt ei enää ole aikaa, vaan seitsemännen enkelin puhaltessa pasuunaan, ”Jumalan salaisuus käy täytäntöön”. Se, mitä Danielin kirjassa odotettiin, nyt julistetaan tapahtuvaksi: tulee ahdistuksen aika, mutta Jumalan omat pelastetaan, kaikki, joiden nimet ovat kirjaan kirjoitetut. Tulee kuolleiden ylösnousemus ja tuomio, ja uskolliset sanan opettajat saavat suuren kirkkauden. (Dan. 12:1–3) Syystäkin puhutaan siis siitä, että tapahtumat tapahtuvat ”sen hyvän sanoman mukaan”, joka Jumalan palvelijoille on ilmoitettu.

”Jumalan salaisuus” – miksi puhutaan salaisuudesta? Kyse on siitä pelastuksesta ”mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen noussut ja minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat” (1. Kor. 2:9), siitä pelastuksesta, johon ”enkelitkin halajavat katsahtaa” (1. Piet. 1:12). Samalla tapaa Ef. 1:9, Kol. 1:26–27 ja 2:2 puhuvat juuri Kristuksesta itsestään ”Jumalan salaisuutena”. Kyse on salaisuudesta, jota julistetaan ja kuulutetaan – mutta salaisuus se on siksi, että sitä ei voi yksikään ihminen selvittää itselleen ja ymmärtää omassa voimassaan. Kristuksessa tapahtunut sovitus on vastoin sitä, kuinka ihminen luonnostaa uskoo asioiden tässä maailmassa kulkevan. Syyttömän uhrikuolema syntisten edestä on todellakin epäuskoiselle maailmalle voittamaton salaisuus, salaisuus, jonka kuitenkin Pyhä Henki voi avata, ja josta silloin tulee riemullinen salaisuus – enemmän kuin kukaan olisi osannut toivoakaan!

8. Ja sen äänen, jonka minä olin kuullut taivaasta, kuulin taas puhuvan minulle ja sanovan: "Mene ja ota tuo avattu kirjakäärö, joka on meren ja maan päällä seisovan enkelin kädessä." 9. Ja minä menin enkelin tykö ja pyysin, että hän antaisi minulle sen kirjasen. Ja hän sanoi minulle: "Ota ja syö se; se on karvasteleva vatsassasi, mutta suussasi se on oleva makea kuin hunaja." 10. Niin minä otin kirjasen enkelin kädestä ja söin sen; se oli minun suussani makea kuin hunaja; mutta sen syötyäni minun vatsaani karvasteli. 11. Ja minulle sanottiin: "Sinun tulee taas profetoida monista kansoista ja kansanbeimoista ja kielistä ja kuninkaista."

Jälleen viittaus Hesekieliin (3:1–3), jossa profetalle annetaan syödäkseen kirjakäärö, joka oli hänen suussaan ”makea kuin hunaja”. Hesekielin yhteydessä ei mainita karvastelua vatsassa, joskin 3:14 voidaan kääntää myös ”hengessä karvasteluksi”. Kuten profettojen kanssa usein oli, Jumalan sana on katkeransuloinen asia – samaan aikaan se tuottaa profetalle itselleen iloa, mutta sen julistamisessa ja ihmisten kovakorvaisuudessa on jatkuva surun, vaivan ja jopa vaaran aihe. Sana on myös syöjälle itselleen molempia – sekä makea että karvas. Vanha luonto ei mielellään kuuntele Jumalan sanaa, synti ei tahdo tulla paljastetuksi ja nuhdelluksi, itsekkäät halumme tahtoisivat mieluummin Sanan vaatimusten pysyvän vaiti. Meidän on ymmärrettävä Johanneksen tavoin, että ei Jumalan sanan kuulukaan aina maistua makealta ja miellyttävältä – joskus sen kuuluukin olla karvasta lääketta sieluillemme.

Kuva sanan *syömisestä* on voimakas osoitus siitä, millaiseksi ihmisen suhteen Jumalan sanaan tulisi muotoutua: kyse ei ole vain tutkimisesta ja havaintojen tekemisestä, vaan syömisestä, sulattamisesta ja voiman saamisesta. Sana ei jää meidän ulkopuolellemme, vaan se menee sisälle lukijaansa ja antaa hänelle voimaa, tulee osaksi häntä. Martti Luther puhui Jumalan sanan tutkimisesta *ruminaationa*,

'märehtimisenä'. Kärsivällinen sanan – ehkä vain yhden lauseen tai jakeen – tutkiminen, mietiskely ja rukoileminen voi avata siitä puolia, joita nopealla lukemisella ei kykene huomaamaan.

Temppeli ja kaksi todistajaa (11. luku)

1. Ja minulle annettiin sauvan kaltainen ruoko ja sanottiin: "Nouse ja mittaa Jumalan temppeli ja alttari ja ne, jotka siinä kumartaen rukoilevat. 2. Mutta temppelin ulkopuolella oleva esikartano erota pois, äläkä sitä mittaa, sillä se on annettu pakanakansoille; ja he tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentäkaksi kuukautta.

Seuraavassa näyssä Johannekselle näytetään temppeli, ja hänet käsketään mittaamaan se. Näky on jälleen hyvin samankaltainen kuin Hesekielin kirjassa aiemmin koettu näky: Hes. 40-42 kuvaa äärimmäisen tarkasti Jumalan temppelin mittaamisen Jerusalemissa. Tämän mittaamisen jälkeen Hesekielille näytettiin, kuinka Herran kirkkaus palasi temppeleihin (aiemmin profeetta oli nähnyt sen lähtevän sieltä). Mittaamisen tarkoitus oli siis rohkaista profeettaa: Herra ei ole unohtanut temppeleitä, vaan on selvillä sen joka kyynärästä, jokaisesta portista ja ulkorakennuksestakin – ja hän kerran palaa sinne.

Johanneksen näyssä ei mitata muureja eikä portteja, vaan pelkästään alttari ja ”ne, jotka siinä kumartaen rukoilevat” – eli uskovat. Kristus on se uusi temppeli, johon Hesekielin näky Herran kirkkauden palaamisesta liittyy. Jeesus itse puhuu itsestään temppeleinä, joka hajotetaan, mutta joka nousee uudelleen (Joh. 2:19–21), ja sekä Paavali (Ef. 2:20) että Pietari (1. Piet. 2:4–5) puhuvat kristillisestä seurakunnasta elävistä kivistä koostuvana rakennuksena joka pystytetään Jeesuksen varaan. Johanneksen mittaustehtävä siis kohdistui Uuden Israelin, kristillisen kirkon temppelin mittaamiseen.

Vanhalle liitolle ominaista erotusta uskovien pakanoiden ja juutalaisten välillä ei enää ole, joten mitään pakanoiden esipihaakaan ei tarvita. On vain seurakunta ja epäuskoinen maailma, ei minkäänlaista ”puolijäsenyyttä”.

3. Ja minä annan kahdelle todistajalleni toimeksi säkkipukuihin puettuina profetoita tuhannen kahdensadan kuudenkymmenen päivän ajan." 4. Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Herran edessä. 5. Ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, lähtee tuli heidän suustaan ja kuluttaa heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, on hän saava surmansa sillä tavalla. 6. Heillä on valta sulkea taivas, niin ettei sadetta tule heidän profetoimisensa päivinä, ja heillä on valta muuttaa vedet vereksi ja lyödä maata kaikkein vitsauksilla, niin usein kuin tahtovat.

Aikamääre 1.260 päivää on sama kuin edellä sanottu 42 kuukautta – on kyse samasta ajanjaksosta, nyt eri tavalla nähtynä. Samaan aikaan kuin epäuskoiset ”tallaavat pyhää kaupunkia” eli halveksivat ja vainoivat Jeesuksen seurakuntaa, samalla Jumalan todistajat profetoivat. Todistaminen on aina *marttyyriutta*.

Kaksi todistajaa on kuvattu säkkipukuihin puettuina – katumuksen ja nöyryyden merkki. Suuria sanoja puhuessaan he itse säilyvät pienuutensa. Viittaus öljypuihin ja lampunjalkoihin tulee Sakarian kirjasta, Sak. 4:2–14, jossa kaksi oliivipuuta merkitsivät ”kahta voideltua, jotka seisovat kaiken maan Herran edessä” – kyse siis oli vanhan liiton kuninkaasta ja papista, Sakariaan aikana Joosuasta ja Serubbaabelista. Nyt, Ilmestyskirjassa sama kuva toistuu, mutta nyt ei tarkoiteta enää pappeja ja kuninkaita, vaan koko kristillistä seurakuntaa. Temppeli ja pyhä kaupunki jakeissa 1–2, eli kristillinen

kirkko, on ne lampunjalat, joihin kaksi öljypuuta vuodattaa Sakarian näyn tavoin öljynsä. Ei ole syytä ajatella, että Johanneksen näkemät kaksi hahmoa tarkoittaisivat ainakaan ensisijaisesti kahta konkreettista ihmistä, vaan pikemminkin kyse on Sakarian näyn tuomisesta nyt uutta liittoa koskemaan – niin kuin vanhassa liitossa, niin myös nyt uudessakin.

Todistajien kyky saada tuli lyömään suustaan ja kyky sulkea taivas viittaavat profeetta Eliaan (2. Kun. 1:10–14 Elia sanan voimasta tuli löi taivaasta ja 1. Kun. 17:1 hän sanallaan sulki taivaan niin, ettei sadetta tullut), kun taas kyky muuttaa vedet vereksi ja tuottaa vitsauksia viittaavat Moosekseen. Näiden kahden hahmon vanhatestamintillinen tausta onkin juuri Mooseksessa ja Eliassa, eivät he ole Mooses ja Elia (kuten ei Johannes Kastajakaan ollut sama henkilö kuin Vanhan testamentin Elia, vaan täytti Elia tehtävää), vaan Mooses ja Elia ovat esimerkkejä, esikuvia siitä todistajan tehtävästä joka koko kristillisellä kirkolla on.

7. Ja kun he ovat lopettaneet todistamisensa, on peto, se, joka nousee syvyydestä, käyvä sota heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät. 8. Ja heidän ruumiinsa viruvat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti puhuen kutsutaan Sodomaksi ja Egyptiksi ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin. 9. Ja ihmiset eri kansoista ja sukukunnista ja kielistä ja kansanbeimoista näkevät heidän ruumiinsa kolme ja puoli päivää, eivätkä salli, että heidän ruumiinsa pannaan hautaan. 10. Ja ne, jotka maan päällä asuvat, iloitsevat heidän kohtalostaan ja riemuitsevat ja lähettävät lahjoja toisilleen; sillä nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet niitä, jotka maan päällä asuvat.

”Lopettaa todistamisensa” tarkoittaa päämäärän saavuttamista, lopettamista siksi, että todistustehtävä on suoritettu. Voitaisiin myös sanoa: ”täyttää todistuksensa”. Todistamisen päätöksenä on kuolema – nyt jo viitataan luvussa 13 esiin tulevaan petoon, mutta ”syvyys” on lukijalle tullut tutuksi jo viidennen pasuunan kohdalla: *syvyyden* kaivosta lensi ulos pahoja henkiä johtajanaan Abaddon.

Jakeet 9–10 kuvastavat sitä, kuinka tuskallisena ja epämiellyttävänä maailman ihmiset ovat kokeneet todistajien todistuksen – nyt kun heidän profeetallinen äänensä viimein vaikenee, ihmiset juhlivat. Ruumiiden jättäminen hautaamatta on ennen muuta pilkan osoittamista vainajille – kuolleiden häpäisyä. Tämä kuvaa kristillisen seurakunnan kohtaloa epäuskoisen maailman taholta.

11. Ja niiden kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät. 12. Ja he kuuluivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: "Nouskaa tänne!" Niin he nousivat taivaaseen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät. 13. Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupunkia kukistui, ja maanjäristyksessä sai surmansa seitsemäntuhatta henkeä, ja muut peljästyivät ja antoivat taivaan Jumalalle kunnian.

Todistajat eivät kuitenkaan jää kuolleiksi, vaan nousevat eloon. Nyt näky lähestyykin jo loppuaan, ja samalla maailman loppua, joka seitsemännessä pasuunassa tavallaan jälleen koittaakin.

14. Toinen "voi!" on mennyt; katso, kolmas "voi!" tulee pian. 15. Ja seitsemäs enkeli puhalsi pasunaan; niin kuului taivaassa suuria ääniä, jotka sanoivat: "Maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellullensa, ja hän on hallitseva aina ja iankaikkisesti." 16. Ja ne kaksikymmentä neljä vanhinta, jotka istuivat valtaistuimillaan Jumalan edessä, lankesivat kasvoillensa ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, 17. sanoen: "Me kiitämme sinua, Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka olet ja joka olit, siitä, että olet ottanut suuren voimasi ja ottanut hallituksen. 18. Ja pakanakansat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on tullut, ja tullut on aika tuomita kuolleet ja maksaa palkka sinun palvelijoillesi profetoille ja pyhille ja niille, jotka sinun nimeäsi pelkäävät, pienille ja suurille, ja turmella ne, jotka maan turmelevat."

19. Ja Jumalan temppeli taivaassa aukeni, ja hänen liittonsa arkei näkyi hänen temppelissään, ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää ja maanjäristystä ja suuria rakeita.

Pasuunojen seitsensarja päättyy tähän kuvaan: kuninkuus on tullut Herralle ja Kristukselle, Jumala hallitsee iankaikkisesti. On tullut kuolleiden tuomitsemisen aika, ja pyhille ja profeetoille maksetaan palkka. Ne, jotka ”maan turmelivat” saavat rangaistuksen. Jälleen ilmestyskirjan ankarien näkyjen keskellä Johannekselle ja jokaiselle lukijalle avataan näköala taivaalliseen riemuun ja taivaan temppelin jumalanpalvelukseen. Jyrinä, salamat, maanjäristykset ja suuret rakeet ovat kuin ilotulitus, joka kovalla ryskeellä ilmoittaa odotuksen päättyneen – uusi aika alkaa, Jumalan omat ovat päässeet kotiin.

Lukujen 10–11 välinäytös on kuvaus ennen muuta Jumalan sanasta, sen sanan varaan rakentuvasta seurakunnasta, ja tämän sanan saarnaamisesta maailmassa. Ihmisten epäusko ei tee tyhjäksi kirkon todistustehtävää, eikä seurakunnan kohtaama vaino tarkoita sitä, että se on epäonnistunut – usein pikemminkin päinvastoin. Näiden lukujen tarkoituksena on osoittaa, että:

- Jumalan sana (kirjakäärö) ruokkii profeetan, vaikka se vatsassa karvasteleekin.
- Jumalan temppeli, eli kristillinen seurakunta on tarkasti mitattu, vaikka sitä epäuskoinen maailma ”tallaakin”.
- Ylenkatsottunakin, seurakunta toteuttaa profeetallista, papillista tehtäväänsä niin kuin Vanhan liiton kansakin. Tässä tehtävässä se nauttii Jumalan erityistä suojelusta.
- Tämä tehtävä aikaansaa paljon vastarintaa, ja tehtävän täydellinen suorittaminen vie kirkkonsa kuolemaan. Todistaminen on aina *marttyyriutta*. Mutta niin kuin Jumala Jeesuksen ylösnousemuksessa nosti hänet elämään, samaten myös kristillinen kirkko Jumalan Hengen vaikutuksesta jo tässä ajassa varjellaan ja kerran kirkkaudessa saa käydä Herransa ilojuhlaan.